



Spisová značka
Q6-2023-195

Naše č.j.
21859/6.30/23-2

Vyřizuje/kontakt
Mgr. Petr Kvítek / kl. 696

V Plzni
22.11.2023

Poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Oblastní inspektorát práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni, Schwarzova 2617/27, PSČ 301 00, jako správní úřad věcně a místně příslušný, obdržel dne 8.11.2023 žádost (dále jen „žádost“) žadatele: [REDAKCE] (dále jen „žadatel“), o následující informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“):

„Informace k proběhlým kontrolám za roky 2019, 2020, 2021 a 2022:

- Kolik bylo zahájeno a vyřízeno kontrol v oblasti zaměstnanosti, zaměřených na nelegální zaměstnávání?
- Jakého typu nelegální práce se tyto kontroly týkaly (tj. dle jakého bodu § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti)?
- Co bylo nejčasnějšími předměty kontroly (v rámci oblasti nelegálního zaměstnávání) (uvedte prosím 5 nejčastějších)?
- V kolika případech bylo shledáno porušení právních předpisů v oblasti zaměstnanosti a o jaké porušení se jednalo (uvedte prosím 5 nejčastějších)?
- V návaznosti na kolik kontrolních zjištění bylo zahájeno správní řízení?
- Kolik bylo uloženo pokut, v jaké výši a dle jakého ustanovení právního předpisu?

Předložení jakých dokumentů OIP typicky vyžaduje od kontrolované osoby při kontrole, která se týká nelegálního zaměstnávání?“

V souladu s ustanovením § 14 odst. 5 písm. d) ve spojení s ustanovením § 14 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím Vám Oblastní inspektorát práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni poskytuje následující informace týkající se činnosti Oblastního inspektorátu práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni.

(informace poskytovány postupně)

- „Kolik bylo zahájeno a vyřízeno kontrol v oblasti zaměstnanosti, zaměřených na nelegální zaměstnávání?“

Počet zahájených a dokončených kontrol v jednotlivých letech zabývajících se oblastí nelegálního zaměstnávání uvedeno v příložené tabulce.

| | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
|----------------------------------|------|------|------|------|
| Počet zahájených kontrol | 689 | 565 | 529 | 456 |
| Počet dokončených kontrol | 748 | 655 | 510 | 696 |

K uvedeným počtům zahájených a ukončených kontrol Oblastní inspektorát práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj se sídlem v Plzni, doplňuje, že počet zahájených kontrol zobrazuje počet kontrol v oblasti nelegálního zaměstnávání, které byly v daném roce zahájeny. Tyto zahájené kontroly tvoří průřez všech zahájených kontrol v průběhu daného kalendářního roku, přičemž tyto zahájené kontroly nemusely být ve stejném roce dokončeny.

Dokončené kontroly zobrazují počet kontrol v oblasti nelegálního zaměstnávání, které byly dokončeny v daném roce, tedy obsahují i kontroly, které byly zahájeny dříve (např. v předchozím roce).

- „*Jakého typu nelegální práce se tyto kontroly týkaly (tj. dle jakého bodu § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti)?*“

Nelegální práce je definována ustanovením § 5 písm. e) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), kdy jednotlivé druhy nelegální práce spolu úzce vzájemně souvisí. Z uvedeného důvodu nejsou kontroly zaměřené na nelegální zaměstnávání zaměřeny pouze na některý (či některé) druh(y) nelegální práce, tudíž předmět kontroly je vždy vymezen na veškeré druhy nelegální práce. Kontroly v těchto případech vždy nelegální práci posuzují komplexně, v souladu s ust. § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti. Pakliže v rámci kontroly byla shledána nelegální práce, tak ve vykazovaném období převažovala nelegální práce odpovídající ustanovení § 5 písm. e) bod 2. zákona o zaměstnanosti.

- *Co bylo nejčasnějšími předměty kontroly (v rámci oblasti nelegálního zaměstnávání) (uveďte prosím 5 nejčastějších)?*

Předmět kontrol na úseku zaměstnanosti je vymezen ustanovením § 126 zákona o zaměstnanosti, přičemž odstavec 2 předmětného ustanovení definuje právní předpisy, které spadají do kontrolní činnosti na úseku zaměstnanosti. Obecně lze konstatovat, že předmět kontrol odpovídá ustanovení § 126 odst. 2 zákona o zaměstnanosti.

U kontroly nelegálního zaměstnávání, se tyto kontroly zaměřovaly zejména na nelegální práci cizinců mimo EU, a dále pak na nelegální práci občanů ČR či nelegální práci občanů EU mimo ČR (např. občanů Rumunska). V uvedené věci je však nutné zdůraznit, že zaměření kontroly vždy vychází ze skutkového stavu v době kontroly, tedy odpovídá osobám, které byly zastíženy na místě kontroly.

- *V kolika případech bylo shledáno porušení právních předpisů v oblasti zaměstnanosti a o jaké porušení se jednalo (uveďte prosím 5 nejčastějších)?*

Níže připojená tabulka zobrazuje v rámci provedených kontrol počet zjištěných porušení v oblasti zaměstnanosti, tedy veškerá zjištěná porušení zákona o zaměstnanosti včetně oblasti nelegálního zaměstnávání.

| Rok | 2019 | 2020 | 2021 | 2022 |
|-----------------------|------|------|------|------|
| Počet porušení | 505 | 431 | 470 | 569 |

Nejčastějšími porušeními zjištěnými v rámci uvedených kontrol provedených inspektorátem byly v roce 2019 výkon nelegální práce podle ust. § 5 písm. e) bod 1, 2 zákona o zaměstnanosti, dále pak porušení ust. § 87 zákona o zaměstnanosti, ust. § 136 zákona o zaměstnanosti, § 81 zákona o zaměstnanosti, v roce 2020 výkon nelegální práce podle ust. § 5 písm. e) bod 1, 2 zákona o zaměstnanosti, dále pak porušení ust. § 87 zákona o zaměstnanosti, ust. § 136 zákona o zaměstnanosti, § 88 zákona o zaměstnanosti, v roce 2021 výkon nelegální práce podle ust. § 5 písm. e) bod 1, 2 zákona o zaměstnanosti, dále pak porušení § 5 písm. g) zákona o zaměstnanosti, ust. § 87 zákona o zaměstnanosti, ust. § 59 zákona o zaměstnanosti, v roce 2022 výkon nelegální práce podle ust. § 5 písm. e) bod 1, 2 zákona o zaměstnanosti, dále pak porušení § 5 písm. g) zákona o zaměstnanosti, ust. § 87 zákona o zaměstnanosti, ust. § 136 zákona o zaměstnanosti.

– „V návaznosti na kolik kontrolních zjištění bylo zahájeno správní řízení?“

K tomuto bodu Vám sdělujeme, že náš informační systém takové údaje neviduje, tedy takové informace nelze v našem informačním systému vyhledat. Obecně lze konstatovat, že inspektorát práce zahajuje správní případně přestupkové řízení z moci úřední, a to s ohledem na okolnosti protiprávního jednání poté, co se o protiprávním jednání dozví.

– „Kolik bylo uloženo pokut, v jaké výši a dle jakého ustanovení právního předpisu?“

Níže připojená tabulka zobrazuje počty pokut uložených inspektorátem v jednotlivých letech za spáchané přestupky na úseku zaměstnanosti a celkovou výši uložených pokut. Nutné ovšem zdůraznit, že celková výše pokud může obsahovat celkovou uloženou pravomocnou sankci, přičemž je aplikována takzvaná absorpční zásada, kdy trest pokuty představuje souhrnně uloženou sankci za více spáchaných přestupků.

| | Přestupek v zákoně o zaměstnanosti | Počet pokut | Celková výše pokut v Kč |
|-------------|---|--------------------|--------------------------------|
| 2019 | | | |
| | § 140 odst. 1 písm. c) | 81 | 31.520.000,- |
| | § 140 odst. 1 písm. e) | 7 | 1.300.000,- |
| 2020 | | | |
| | § 140 odst. 1 písm. c) | 76 | 28.724.000,- |
| | § 140 odst. 1 písm. e) | 4 | 158.000,- |
| 2021 | | | |
| | § 140 odst. 1 písm. c) | 59 | 22.308.000,- |
| | § 140 odst. 1 písm. e) | 2 | 1.500.000,- |
| | § 139 odst. 1 písm. c) | 1 | 10.000,- |
| | § 139 odst. 1 písm. d) | 1 | 20.000,- |
| 2022 | | | |
| | § 140 odst. 1 písm. c) | 34 | 26.489.000,- |
| | § 140 odst. 1 písm. e) | 5 | 300.000,- |

– „Předložení jakých dokumentů OIP typicky vyžaduje od kontrolované osoby při kontrole, která se týká nelegálního zaměstnávání?“

Při kontrolách jsou vyžadovány vždy takové doklady, které prokazují jednak totožnost kontrolovaných osob, které prokazují či vyvrací uzavření pracovněprávního vztahu, tedy veškeré skutečnosti, ze kterých jsou ověřovány znaky závislé práce, případně existence jiného vztahu než pracovněprávního. Rovněž je ověřováno (u cizinců) existence oprávnění k zaměstnání (povolení

k zaměstnání, zaměstnanecká karta, karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo modrá karta). V neposlední řadě je vyžadována i fakturace, případně objednávky, či jiné doklady vztahující se k uzavřenému smluvnímu vztahu (nejčastěji smlouva o dílo).

S pozdravem

Mgr. Petr Kvítek
Právník

Rozdělovník:

1 x Oblastní inspektorát práce pro Plzeňský kraj a Karlovarský kraj

